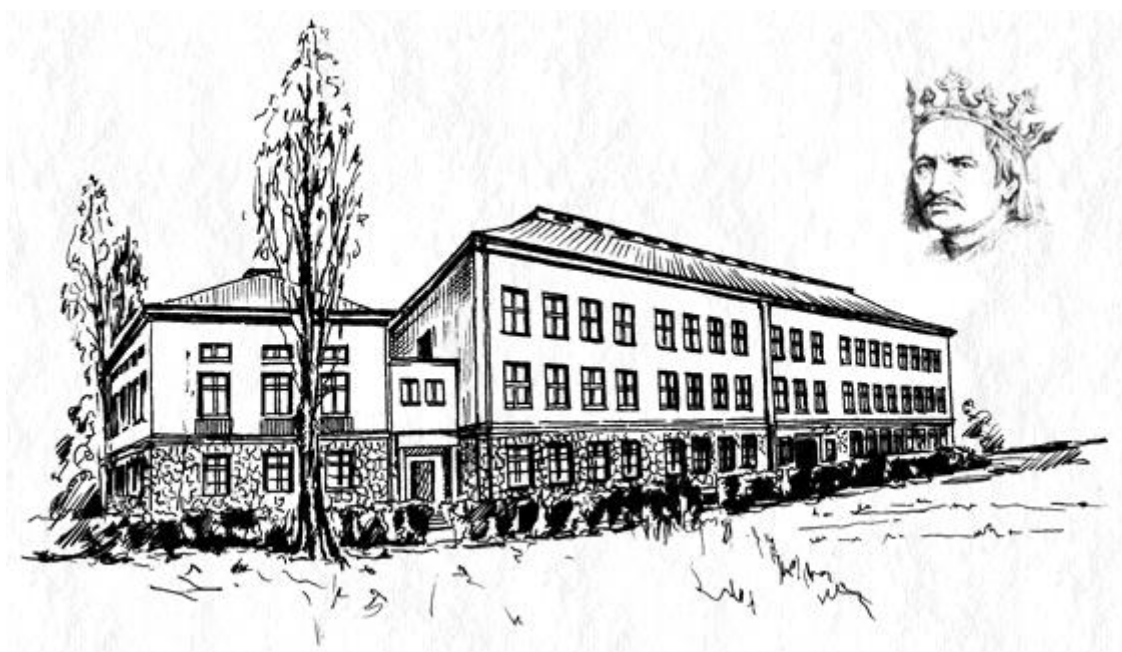

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

**SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 21
im. Króla Władysława Jagielly
w Sosnowcu**

2019-2020

***„Tyle jesteś wart ile możesz dać drugiemu
człowiekowi”***

[J. Korczak]

I. PREAMBUŁA

Kształcenie w szkole podstawowej stanowi fundament wykształcenia. Zadaniem szkoły jest łagodne wprowadzenie dziecka w świat wiedzy, przygotowanie do wykonywania obowiązków ucznia oraz wdrażanie do samorozwoju. Szkoła zapewnia bezpieczne warunki oraz przyjazną atmosferę do nauki, uwzględniając indywidualne możliwości i potrzeby edukacyjne ucznia. Najważniejszym celem kształcenia w szkole podstawowej jest dbałość o integralny rozwój biologiczny, poznawczy, emocjonalny, społeczny i moralny ucznia. Kształcenie w szkole podstawowej trwa osiem lat i jest podzielone na dwa etapy edukacyjne:

- 1) I etap edukacyjny obejmujący klasy I – III szkoły podstawowej – edukacja wczesnoszkolna;
- 2) II etap edukacyjny obejmujący klasy IV – VIII szkoły podstawowej.

Kształcenie ogólne w szkole podstawowej ma na celu:

- 1) wprowadzanie uczniów w świat wartości, w tym ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu i szacunku dla tradycji, wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia (rodzina, przyjaciele);
- 2) wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej;
- 3) formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób;
- 4) rozwijanie kompetencji takich jak: kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość;
- 5) rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania;
- 6) ukazywanie wartości wiedzy jako podstawy do rozwoju umiejętności;
- 7) rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki;
- 8) wyposażenie uczniów w taki zasób wiadomości oraz kształtowanie takich umiejętności, które pozwalają w sposób bardziej dojrzały i uporządkowany zrozumieć świat;
- 9) wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji;
- 10) wszechstronny rozwój osobowy ucznia przez pogłębianie wiedzy oraz zaspokajanie i rozbudzanie jego naturalnej ciekawości poznawczej;
- 11) kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym oraz odpowiedzialności za zbiorowość;
- 12) zachęcanie do zorganizowanego i świadomego samokształcenia opartego na umiejętności przygotowania własnego warsztatu pracy;
- 13) ukierunkowanie ucznia ku wartościom.

Najważniejsze umiejętności rozwijane w ramach kształcenia ogólnego w szkole podstawowej to:

- 1) sprawne komunikowanie się w języku polskim oraz w językach obcych nowożytnych;

- 2) sprawne wykorzystywanie narzędzi matematyki w życiu codziennym, a także kształcenie myślenia matematycznego;
- 3) poszukiwanie, porządkowanie, krytyczna analiza oraz wykorzystanie informacji z różnych źródeł;
- 4) kreatywne rozwiązywanie problemów z różnych dziedzin ze świadomym wykorzystaniem metod i narzędzi wywodzących się z informatyki, w tym programowanie;
- 5) rozwiązywanie problemów, również z wykorzystaniem technik mediacyjnych;
- 6) praca w zespole i społeczna aktywność;
- 7) aktywny udział w życiu kulturalnym szkoły, środowiska lokalnego oraz kraju.

II. WSTĘP

Pierwszymi wychowawcami swoich dzieci są rodzice.

Nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka, żyje nie tylko z drugim, ale i dla drugich.

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej (psychicznej), duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posiłkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

Program wychowawczo-profilaktyczny obejmuje (art.26)

- 1) treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów, oraz
- 2) treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Chcemy, aby nasza szkoła była bezpieczna, panował w niej klimat sprzyjający pracy uczniów i nauczycieli. Dążymy do tego, aby nasi uczniowie byli kulturalni, odpowiedzialni, komunikatywni, kreatywni i empatyczni, aby panowało poczucie przynależności do grupy (klasy, szkoły), którą łączą więzi koleżeństwa i przyjaźni.

Program przeznaczony jest do realizacji przez nauczycieli, wychowawców klas podczas zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych, godzin z wychowawcą we współpracy z pedagogiem, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

III. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

1. Profilaktyka uzależnień.
2. Wychowanie do wartości przez kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych.
3. Rozwijanie kreatywności, przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych uczniów, w tym bezpieczne i celowe wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych.

Zakładamy, że w wyniku systematycznego, skorelowanego i spójnego oddziaływania wychowawczo-profilaktycznego uda się nam przygotować uczniów do zgodnego współżycia z ludźmi. Będziemy dążyć do tego, żeby nasi wychowankowie byli: uczciwi, wiarygodni, odpowiedzialni, wytrwali, wrażliwi na krzywdę innych, kreatywni, przedsiębiorczy, aby nie stosowali przemocy słownej, fizycznej i psychicznej, mieli wysoką kulturę osobistą i gotowość do uczestnictwa w kulturze. Ważne jest też, aby uczniowie przestrzegali zasad zdrowego stylu życia, nie ulegali nałogom, kształtowali postawy obywatelskie, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji, pogłębiali świadomość ekologiczną, poznawali dziedzictwo kulturowe naszego narodu, Europy i świata i rozwijali swoje zainteresowania i pasje.

IV. DIAGNOZA POTRZEB, W TYM ANALIZA ZASOBÓW SZKOŁY ORAZ WYSTĘPUJĄCYCH ZAGROŻEŃ.

Diagnoza potrzeb, w tym analiza zasobów szkoły:

- **sukcesów wychowawczych szkoły** (statystyki szkolne, przypadki indywidualne),
- **porażek wychowawczych szkoły** (statystyki szkolne, przypadki indywidualne),
- **skutecznych i nieskutecznych metod wychowawczych stosowanych przez pracowników szkoły,**
- **potrzeb uczniów, oczekiwań** – na podstawie informacji uzyskanych przez wychowawców klas,
- **potrzeb rodziców,**
- **potrzeb rozwojowych nauczycieli** (każdy powinien określić swoje atuty i ograniczenia oraz określić indywidualne potrzeby rozwojowe, które będą podstawą do opracowania planów doskonalenia dla całego grona),
- **źródeł zewnętrznego wsparcia wychowawczego.**

Diagnoza zagrożeń

Do oceny zagrożeń nauczyciele wykorzystują różnorodne narzędzia diagnostyczne (techniki i metody), takie jak:

- 1 obserwacja;
- 2 wywiad (ustrukturyzowany kwestionariusz);
- 3 rozmowa;
- 4 analiza wytworów uczniów;
- 5 ankieta;
- 6 analiza dokumentacji szkolnej;
- 7 technika *Narysuj i napisz* (dzieci młodsze).

Badanie klimatu społecznego odbywa się na podstawie ankiet skierowanych do uczniów, nauczycieli, pracowników szkoły, którzy nie są nauczycielami i rodziców.

Wybór najważniejszych **wartości** dla społeczności szkolnej.

Do najważniejszych wartości należą:

1. Wartości moralne.
2. Wartości społeczne.
3. Wartości zdrowotne.
4. Wartości patriotyczne.

Przy opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły uwzględniono:

- obowiązujące akty prawne;
- dotychczasowe doświadczenia szkoły;
- zebrane od rodziców, uczniów i nauczycieli propozycje dotyczące głównych problemów wychowawczych i profilaktycznych w szkole i środowisku;
- przeprowadzone badania na temat sytuacji wychowawczej, zagrożeń uzależnieniami w szkole i środowisku;
- przewidywane zmiany w szkole, środowisku i kraju, mogące mieć wpływ na proces wychowania;

V. NAJWAŻNIEJSZE CELE WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI

1. Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków.

Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia.

2. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i w grupie rówieśniczej. Kształtowanie postaw, respektowanie norm społecznych i wychowanie do wartości.

3. Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, upowszechnianie czytelnictwa, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie. Zapobieganie zachowaniom agresywnym.

4. Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego stylu życia. Motywowanie do zdrowego stylu życia.

5. Wspomaganie, w miarę posiadanych zasobów, wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia, z uwzględnieniem jego indywidualnej sytuacji. Zapewnienie mu bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego.

Wspieranie ucznia w procesie nabywania wiedzy, sprawności, postaw i nawyków, które zapewniają mu przygotowanie do racjonalnego i godnego życia oraz kontynuacji nauki na dalszym etapie.

MISJA

SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 21 w SOSNOWCU

Jesteśmy szkołą wzajemnego szacunku, akceptacji i zaufania. Poprzez zaangażowanie w naukę, zabawę i pracę, dążymy do wszechstronnego rozwoju osobowości ucznia, jego zainteresowań i talentów. Uczymy kreatywnego myślenia, kultury i poszanowania przyrody. Uczniowie bez problemu będą kontynuowali naukę w na dalszym etapie nauki. Języki obce będą nauczane od klasy pierwszej, a każdy uczeń zostanie w pełni przygotowany do funkcjonowania w społeczeństwie informacyjnym.

Nasza szkoła dostrzega wartość każdego człowieka, wspomaga rodziców w pracy wychowawczej kieruje się sercem i uczy przezwyciężać trudności.

VI. SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY

Uczeń kończący naszą szkołę dobrze funkcjonuje w swoim środowisku, w domu i w szkole. Jest pogodny, ma pozytywny, choć nie bezkrytyczny stosunek do otaczającej go rzeczywistości. Posiada umiejętność efektywnego komunikowania, współpracy oraz kontrolowania własnych emocji. Jest świadomy dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy, świata. Dbą o swoje zdrowie i sprawność fizyczną. Traktuje zdobywanie wiedzy jako podstawę własnego rozwoju. Działania zawarte w programie wychowawczo – profilaktycznym zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, który niezależnie od indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i talentów będzie wyposażony w zespół cech uniwersalnych, warunkujących właściwe funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Sfery wspomagania ucznia	Nasz absolwent jest
Dojrzałość fizyczna	Jest człowiekiem dbającym o zdrowie i kondycję fizyczną oraz świadomym ich zależności od stanu środowiska naturalnego.
Dojrzałość emocjonalna	Jest pogodny, ma pozytywny, choć nie bezkrytyczny stosunek do otaczającej go rzeczywistości. Posiada kontrolowanie własnych emocji.
Dojrzałość intelektualna (psychiczna),	Traktuje zdobywanie wiedzy jako podstawę własnego rozwoju. Jest człowiekiem aktywnym, ciekawym świata i wiedzy, ma różnorodne zainteresowania, chętnie gromadzi różne wiadomości;
Dojrzałość społeczna	Dobrze funkcjonuje w swoim środowisku, w domu i w szkole. Posiada umiejętność efektywnego komunikowania, współpracy;
Dojrzałość duchowa	Jest dobrym obywatelem, świadomym swych praw i obowiązków, posiadającym godność, poczucie własnej wartości, szanującym prawa innych; Jest człowiekiem uczciwym, tolerancyjnym

	i odpowiedzialnym, odróżniającym dobro od zła, kierującym się zasadami moralnymi; Jest człowiekiem dbającym o własny rozwój duchowy, wrażliwym na piękno, szanującym dorobek ludzkości w dziedzinie kultury i sztuki; Jest świadomy dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy, świata.
--	--

VII. UCZESTNICY PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY.

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu:

Rodzice:

- mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka;
- znają i akceptują program wychowawczo-profilaktyczny szkoły;
- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa;
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach służą wiedzy, doświadczeniem i pomocą;
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły;
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci;

Wychowawcy klas:

- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie;
- wspierają rozwój uczniów i usamodzielnianie się;
- prowadzą dokumentację nauczania;
- koordynują pracę wychowawczo - profilaktyczną w zespole klasowym;
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia;
- podejmują działania w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów;
- wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczno - pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- integrują i kierują zespołem klasowym;
- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, oceniają zachowania uczniów;

- wdrażają do samooceny postępów w zachowaniu, nadzorują realizację obowiązku szkolnego;
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów;
- inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji;
- współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie;
- współpracują z rodzicami; włączają rodziców w sprawy programowe i organizacyjne klasy;
- współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem i pielęgniarką;
- współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno - pedagogiczną, sądami rodzinnymi;

Nauczyciele:

- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych;
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjazdów i wyjazdów szkolnych;
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach;
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania;
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności;
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu;
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań;
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów;
- wspólnie z pedagogiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia;
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą;
- proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią;
- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły;

Uczniowie, Samorząd Uczniowski:

- współorganizują imprezy i akcje szkolne;
- znają i przestrzegają norm zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej;
- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa, wydają opinie w przypadku przyznawanych kar zgodnie ze Statutem Szkoły;
- współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawo do samorządności;
- kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni;
- prowadzą zdrowy tryb życia i dbają o swoje środowisko;
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej;

- uczestniczą w opiniowaniu dokumentów szkolnych (Statut Szkoły, Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny);

Pedagog szkolny:

- prowadzi badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozuje indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów;
- diagnozuje sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów;
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów uczniów;
- minimalizuje skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiega zaburzeniom zachowania oraz inicjuje różne formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów;
- inicjuje i prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;
- pomaga rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
- wspiera nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Ceremoniał i tradycje szkoły.

Lp.	Miesiąc	Tematyka
1.	Wrzesień	Inauguracja roku szkolnego 2019/2020
2.	Wrzesień	Prezentacja Samorządu Szkolnego
3.	Październik	Pikniki rodzinny
4.	Październik	Dzień Edukacji Narodowej
5.	Październik	Pasowanie Pierwszoklasistów
6.	Listopad	Rocznica Odzyskania Niepodległości
7.	Listopad	Wieczór andrzejkowy
8.	Grudzień	Jasełka
9.	Styczeń	Bal karnawałowy z przedszkolakami
10.	Marzec	Dzień otwarty

11.	Kwiecień	Dzień Ziemi
12.	Maj	Rocznica Konstytucji 3-go Maja
13.	Czerwiec	Dzień Sportu
14.	Czerwiec	Zakończenie roku szkolnego 2019/2020

VIII . STRATEGIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE I FORMY REALIZACJI

KSZTAŁTOWANIE POZYTYWNYCH POSTAW SPOŁECZNYCH I PROMOWANIE BEZPIECZNYCH ZACHOWAŃ

Obszar - Relacje - kształtowanie postaw społecznych

I.p.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposób realizacji
I.	Przygotowanie uczniów do świadomego, aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.	1. Rozwijanie samorządności uczniów. Uczenie zasad demokracji. 2. Rozwijanie tolerancji wobec innych. Kształtowanie właściwych postaw w stosunku do osób niepełnosprawnych, starszych i odmiennych kulturowo, bohaterów II wojny światowej i walk narodowo - wyzwoleniczych. 3. Poznanie i respektowanie praw i obowiązków ucznia. 4. Rozwijanie zainteresowań uczniów, rozbudzanie pasji. 5. Udział uczniów w konkursach, zawodach sportowych i innych formach prezentacji własnych umiejętności, wiedzy. 6. Kształtowanie umiejętności refleksyjnego, celowego korzystania z elektronicznych nośników informacji- Internet, gry komputerowe, telewizja, radio. 7. Uczestnictwo w organizacji uroczystości	Udział w pracach Samorządu Szkolnego i klasowego. Udział uczniów w procesie planowania pracy klasy, szkoły. Reprezentowanie szkoły w czasie uroczystości lokalnych. Spotkanie z seniorami z okazji Dnia Babci i Dziadka, Festynu. Działalność Klubu Historycznego. Kodeks Ucznia, Statut Szkoły, REGULAMINY Percepcja sztuk teatralnych, koncertów. Realizacja projektów przedmiotowych, szkolnych. Udział w lekcjach muzealnych, w konkursach, zawodach sportowych. Prezentacja wyników konkursów na apelu, na gazetkach szkolnych. Udział w zajęciach pozalekcyjnych, korzystanie z komputerowych programów edukacyjnych.

		szkolnych, imprez itp. 8. Udział uczniów w akcjach organizowanych przez szkołę. 9. Kształtowanie umiejętności bycia członkiem zespołu klasowego, szkolnego. 10. Organizowanie czasu wolnego. 11. Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych uczniów. 12. Wyzwalanie aktywności pozalekcyjnej uczniów.	Imprezy integracyjne, uroczystości, wyjazdy itp. Konkursy pięknego czytania w kl. 1-3 i 4-8. Prezentowanie najciekawszych pozycji czytelniczych dla dzieci. Spotkania z autorami książek dla dzieci. Podkreślenie znaczenia twórczych postaw oraz działalności dodatkowej na rzecz środowiska, szkoły.
II.	Dążenie do uzyskania wysokiego poziomu kultury osobistej.	1. Budowanie systemu wartości- przygotowanie do rozpoznawania podstawowych wartości. 2. Wpajanie szacunku i tolerancji do odmiennych poglądów, ludzi, religii. 3. Wdrażanie do uważnego słuchania, rozmawiania, zawierania kompromisów. 4. Egzekwowanie właściwego zachowania uczniów wobec osób dorosłych, rówieśników. 5. Wzmacnianie pozytywnych postaw (postawy prospołeczne i pozytywna komunikacja) 6. Zwracanie uwagi na kulturę osobistą, w tym kulturę języka. 7. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne słowa i czyny. 8. Praca na rzecz innej osoby, klasy, szkoły. 9. Promowanie uczniów za pracę na rzecz klasy, szkoły, środowiska. 10. Przekazanie uczniom informacji na temat konieczności poszanowania cudzych dóbr materialnych i osobistych oraz mienia szkoły.	Udział w akcjach charytatywnych, wolontariacie, rekolekcjach, współpraca z Domem Opieki. Pogadanki i spotkania z ciekawymi ludźmi, kombatanci. Prowadzenie zajęć ukazujących wzorce osobowe, właściwe zachowania i postawy w literaturze, historii, współczesności. Percepcja wartościowych filmów, sztuk teatralnych, wystaw. Lekcje wychowawcze, pogadanki, apele szkolne. Diagnoza postaw. Działania mające na celu wykazanie troski o wygląd sal, otoczenia szkoły.

III.	Rozwijanie zachowań asertywnych i empatycznych	11. Ćwiczenie z uczniami prawidłowej reakcji w sytuacjach konfliktowych. 12. Uświadomienie dzieciom, że każdy może popełnić błąd. Przyznanie się i poprawa jest drogą do bycia lepszym człowiekiem. Pobudzenie ucznia do stawiania pytań, jak poprawić niekorzystną sytuację. 1. Ćwiczenie prawidłowych postaw i zachowań uczniów w grupie rówieśniczej: uczeń umie uszanować zdanie innych oraz potrafi bronić własnego zdania; uczeń umie powiedzieć nie na niewłaściwe propozycje, dokonuje trafnego wyboru. 2. Rozwijanie umiejętności słuchania i zabierania głosu. 3. Przeciwdziałanie przejawom niedostosowania społecznego. Przekazanie wiedzy na temat szkodliwego działania używek, narkotyków, również negatywnego oddziaływania nieodpowiedniego towarzystwa.	Scenki dramatyczne podczas apeli szkolnych. Omawianie z uczniami prawidłowego postępowania w trudnych sytuacjach. Stawianie uczniów w hipotetycznych sytuacjach wymagających zajęcia określonego stanowiska, pogadanki na lekcjach, prelekcje specjalistów. Realizacja programów profilaktycznych, opieka pedagoga, współpraca z PPP, Sądem dla nieletnich, Komendą Policji itp.
IV.	Integracja działań wychowawczo-profilaktycznych szkoły i rodziców	1. Zapoznanie rodziców z programem wychowawczo-profilaktycznym oraz innymi prawnymi aktami Szkoły. 2. Dokładne precyzowanie wymagań stawianych uczniom, dotyczących pożądanych przez Szkołę zachowań, które zapewnią utrzymanie ładu społecznego i bezpieczeństwa uczniów. Egzekwowanie powyższych wymagań. 3. Uwzględnienie na zebraniach z rodzicami tematów z zakresu wychowania, adekwatnych do problemów klasowych. 4. Badanie opinii rodziców odnośnie: - Skuteczności realizowanych zadań edukacyjnych i wychowawczych; - Przedmiotowych systemów oceniania. 5. Włączenie rodziców do pracy przy realizacji zamierzeń wychowawczych:	Na spotkaniach rodziców z wychowawcami klas. Działania pracowników szkoły mające na celu bezpieczeństwo uczniów: dyżury nauczycieli, opracowywanie procedur i reagowanie w sytuacjach trudnych. W formie ankiet lub wyrażania opinii na zebraniach klasowych.

	- Udział rodziców w tworzeniu Programu Wychowawczo-Profilaktycznego, Statutu Szkoły, Wewnątrzszkolnego Oceniania i innych; - Udział w uroczystościach i imprezach szkolnych, klasowych; - Współpraca z rodzicami w planowaniu działań wychowawczych oraz pomoc w rozwiązywaniu problemów dziecka. - Udział w drobnych remontach, upiększaniu klas, budynku itp. 6. Przekazanie rodzicom informacji na temat praw i obowiązków ucznia. 7. Przekazywanie rodzicom informacji na temat metod oddziaływań wychowawczych. Uświadomienie szkodliwości nadopiekuńczej postawy, liberalnego wychowania itp. 8. Uczestnictwo rodziców w lekcjach otwartych. 9. Organizowanie imprez dla rodziców i z udziałem rodziców. 10. Wyróżnianie rodziców za wkład pracy, pomoc Szkole w poprawianiu warunków pracy i nauki.	Wywiadówki, tablica informacyjna. Dziennik elektroniczny. Prelekcje specjalistów, informacje przekazywane przez wychowawców. Angażowanie rodziców do uczestnictwa i współorganizowania uroczystości i wyjazdów klasowych, szkolnych. Wręczenie rodzicom podziękowań za pracę.
--	--	---

**KSZTAŁTOWANIE WIĘZI Z KRAJEM OJCZYSTYM, POSZANOWANIE DLA DZIEDZICTWA
NARODOWEGO ORAZ INNYCH KULTUR I TRADYCJI**

Obszar - Kultura - wartości, normy, wzory zachowań

I.p.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposób realizacji
I.	Kształtowanie poczucia przynależności do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej oraz postawy patriotycznej, miłości do ojczyzny, kultywowania tradycji	1. Znajomość słów i melodii hymnu narodowego. 2. Kulturalne zachowanie się w miejscach Pamięci Narodowej, w czasie uroczystości szkolnych, w kościele i na cmentarzu. 3. Dbanie o odpowiedni strój w czasie świąt szkolnych, akademii. 4. Poznanie sylwetki Patrona Szkoły i troska o	Godziny wychowawcze, zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne, uroczystości szkolne i klasowe, wycieczki i wyjścia. W czasie zajęć szkolnych. Konkurs

		pamiętki po Nim. 5. Prowadzenie kroniki szkolnej. 6. Kultywowanie tradycji szkolnej. Organizacja i aktywny udział w uroczystościach o charakterze rocznicowym i patriotycznym, opieka nad miejscami pamięci narodowej - Trójkąt Trzech Cesarzy, pamięć o poległych w czasie II wojny światowej. Uroczyste obchody świąt narodowych i szkolnych.	wiedzy o Patronie. Godziny wychowawcze, zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne, uroczystości szkolne i klasowe, wycieczki i wyjścia.
II.	Wprowadzenie w życie kulturalne Szkoły wspólnoty lokalnej.	1. Zdobywanie, pogłębianie wiedzy o własnej miejscowości, regionie, kraju. 2. Poznanie historii i tradycji własnej rodziny i jej związek z historią regionu. 3. Wdrażanie do aktywnego uczestnictwa w życiu wspólnoty lokalnej, imprezach regionalnych. Organizowanie imprez na rzecz Szkoły i środowiska. 4. Poznanie historii najważniejszych obiektów w gminie. 5. Historia i geneza powstania miasta Sosnowca.	Wycieczki lokalne, wystawki, gazetki, zajęcia dydaktyczne. Organizacja imprez, uroczystości szkolnych i uczestnictwo w różnych imprezach regionalnych Wycieczki klasowe.
III.	Poszanowanie historii i kultury regionu (wzajemne ścieranie się elementów trzech kultur)	1. Zapoznanie z elementami kultury niektórych regionów Polski. 2. Poznanie wybranych legend. 3. Poznanie historii zabytków.	Spotkania z ciekawymi ludźmi, wycieczki, konkursy, zajęcia lekcyjne.
IV.	Wspólnota Europejska a tożsamość narodowa	1. Poznanie istoty Wspólnoty Europejskiej. 2. Zachowanie tożsamości narodowej we wspólnocie. Wychowanie w duchu tolerancji. 3. Poznanie krajów Unii Europejskiej.	Pielęgnowanie polskiej tradycji narodowej, wystawy, konkursy itp. Warsztaty i lekcje kształtujące postawę tolerancji.

WYCHOWANIE PROZDROWOTNE
Obszar - Zdrowie - edukacja zdrowotna

I.p.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposoby realizacji
I.	Kształtowanie zachowań sprzyjających zdrowiu	1. Korygowanie wad budowy, postawy oraz wymowy. 2. Kształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie. Zwracanie uwagi na utrzymanie higieny ciała. Dbanie o schludny wygląd	Realizacja zajęć z gimnastyki korekcyjnej i zajęć logopedycznych. Lekcje przedmiotowe i zajęcia realizujące edukację zdrowotną.

		zewnątrzny. 3. Wpajanie zdrowego stylu życia, odżywiania i wypoczynku. Umiejętne zagospodarowanie czasu wolnego. 4. Kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów. 5. Kształtowanie sprawności fizycznej, odporności. Uświadomienie roli i znaczenia sportu. Wpajanie nawyku rozwijania własnych predyspozycji w zakresie dyscyplin sportu. 6. Zachowanie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach i ulicach ze szczególnym zwróceniem uwagi na bezpieczną drogę do szkoły.	Pogadanki na godzinach wychowawczych, organizacja czynnego wypoczynku w czasie wolnym, konkursy/działania dotyczące zdrowego stylu życia. Organizowanie kół zainteresowań. Lekcje wychowania fizycznego i zajęcia SKS. Organizowanie zajęć w terenie, wycieczek pieszych, rowerowych. Prowadzenie zajęć wychowania komunikacyjnego. Przeprowadzenie egzaminu na kartę rowerową. Spotkania z policjantami.
II.	Szkoła zapewnia uczniom poczucie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego	1. Zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy ucznia. 2. Zapewnienie uczniom opieki oraz pomocy psychologiczno- pedagogicznej.	Opracowanie i realizacja harmonogramu dyżurów nauczycielskich. Zapoznanie uczniów i rodziców z zasadami bezpieczeństwa obowiązującymi na terenie szkoły. Współpraca z powołanymi do tego instytucjami, organizacjami. W pracy z uczniami uwzględnia się orzeczenia poradni psychologiczno- pedagogicznej oraz opinie PPP.
III.	Uzależnienia, rozpoznanie ich i zapobieganie	1. Podnoszenie wiedzy ucznia na temat zagrożeń społecznych. 2. Kształtowanie umiejętności unikania negatywnych wpływów środowiska.	Współpraca i spotkania z kuratorem sądowym, lekarzem, psychologiem. Realizacja programów profilaktycznych odpowiednio do potrzeb, prowadzenie zajęć terapeutycznych z klasą. Kierowanie uczniów z rodzin problemowych na obozy terapeutyczne.

WYCHOWANIE EKOLOGICZNE
Obszar - Zdrowie - edukacja zdrowotna

I.p.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposoby realizacji
I.	Rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska	1. Przybliżenie uczniom problematyki konieczności ochrony środowiska naturalnego.	Realizacja programów ekologicznych. Udział w akcjach np.: Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi, zbiórka surowców wtórnych, porządkowanie terenu przyszkolnego w ramach

		2. Ukazanie wpływu codziennych czynności i zachowań na stan środowiska naturalnego. 3. Uwrażliwienie na związek degradacji środowiska ze zdrowiem człowieka. 4. Wskazanie na sposoby dbania o przyrodężywioną i nieżywioną.	godzin wychowawczych. Praca koła ekologicznego. Organizowanie zajęć w terenie. Realizacja ścieżki ekologicznej. Organizacja szkolnych konkursów ekologicznych. Pogadanki tematyczne.
--	--	--	--

PROFILAKTYKA ZAGROŻEŃ

Obszar - Bezpieczeństwo - profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)

I.p.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposoby realizacji
I.	Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa ucznia w szkole	1. Doskonalenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole i poza nią. 2. Ochrona uczniów przed skutkami niepożądanych działań ludzi z zewnątrz. 3. Eliminowanie zagrożeń pożarowych. 4. Zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz odpoczynku między lekcjami. 5. Ochrona mienia społecznego. 6. Przeciwdziałanie agresji w szkole. 7. Eliminowanie zagrożeń związanych z zachowaniami ryzykownymi uczniów.	Lekcje z wychowawcą, apele, pogadanki, zajęcia pozalekcyjne, zajęcia warsztatowe i profilaktyczne.
II.	Kształtowanie umiejętności samodzielnego, codziennego dbania o własne bezpieczeństwo	1. Zaznajamianie z przepisami BHP, drogami ewakuacyjnymi w szkole. 2. Zaznajamianie i systematyczne przypominanie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach, podróżowania, nawiązywania znajomości, wypoczynku nad wodą, itp. 3. Zaznajamianie z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu i urządzeń elektronicznych (telefonów komórkowych, tabletów, itp.)	Lekcje z wychowawcą, apele, pogadanki, zajęcia pozalekcyjne, zajęcia warsztatowe i profilaktyczne.
III.	Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń i właściwego zachowania się w	1. Minimalizowanie zagrożeń związanych z drogą „do” i „ze” szkoły. 2. Kształtowanie gotowości i umiejętności udzielania pierwszej pomocy w nagłych	Pogadanki, prezentacje multimedialne, spotkania z policjantem.

	sytuacjach niebezpiecznych	wypadkach. 3. Uświadamianie zagrożeń związanych z życiem towarzyskim, podróżami, aktywnością w okresach wolnych od nauki. 4. Doskonalenie umiejętności szacowania ryzyka sytuacyjnego, rozpoznawanie nietypowych sygnałów niebezpieczeństwa. 5. Uświadamianie zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu. Respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimedów. 6. Poznawanie sposobów krytycznego korzystania z mediów i prasy.	Zajęcia z pielęgniarką szkolną i nauczycielem przyrody. Czytanie literatury dotyczącej tematu. Lekcje z wychowawcą i nauczycielem zajęć komputerowych, pogadanki, zajęcia pozalekcyjne, zajęcia profilaktyczne.
IV.	Eliminowanie agresji z życia szkoły	1. Doskonalenie umiejętności rozpoznawania i nazywania zachowań agresywnych oraz egoistycznych. 2. Kształtowanie postaw odrzucających przemoc oraz umiejętności nieagresywnego, asertywnego zachowywania się w sytuacjach konfliktowych i problemowych. 3. Monitorowanie nasilenia zjawiska agresji w szkole.	Pogadanki, prezentacje multimedialne, spotkania z policjantem. Czytanie literatury dotyczącej tematu.
V.	Wspieranie nabywania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych	1. Doskonalenie umiejętności rozpoznawania czynników ryzyka. 2. Propagowanie wiedzy o społecznych mechanizmach wywierania wpływu i konstruktywnych sposobach radzenia sobie z nimi. 3. Podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców, opiekunów. (zażywanie substancji psychoaktywnych, dopalaczy, narkotyków, palenie papierosów) 4. Propagowanie wiedzy podnoszącej efektywność działań profilaktycznych.	Negocjacje, mediacje, asertywna komunikacja własnych potrzeb, dyskusje, rozmowy, pogadanki. Aktywne uczestniczenie w lokalnych i krajowych akcjach edukacyjnych. Współpraca z osobami i instytucjami zajmującymi się problematyką uzależnień
VI.	Zapobieganie niepowodzeniom dydaktycznym- wspieranie uczniów mających trudności w nauce i w przystosowaniu się w grupie.	1. Diagnozowanie trudności w nauce. 2. Dostosowywanie wymagań do możliwości indywidualnych uczniów. 3. Zorganizowanie pomocy koleżeńskiej. 4. Tworzenie zespołów wsparcia. 5. Budowanie motywacji do nauki.	Współpraca z powołanymi do tego instytucjami, organizacjami. W pracy z uczniami uwzględnia się orzeczenia poradni psychologiczno-

		6. Rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów. 7. Wdrażanie do aktywnych form spędzania wolnego czasu.	pedagogicznej oraz opinie PPP
VII.	Pedagogizacja rodziców i nauczycieli.	1. Przekazywanie rodzicom wiedzy na temat przyczyn i istoty niepowodzeń dydaktycznych-wskazówki do pracy w domu z dzieckiem.	Organizowanie szkoleń dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
VIII.	Opieka zdrowotna i pomoc socjalna	1. Organizowanie bezpłatnych obiadów w stołówce szkolnej. 2. Zapomogi losowe dla dzieci najbardziej potrzebujących, stypendia szkolne. 3. Opieka po lekcjach w świetlicy szkolnej-pomoc w nauce. 4. Badania kontrolne prowadzone przez pielęgniarkę szkolną. 5. Troska o higienę osobistą dzieci. Przeglądy czystości. 6. Organizowanie akcji charytatywnych na terenie szkoły, np. Szlachetna paczka. 7. Propagowanie zdrowej żywności w sklepiku szkolnym.	
IX.	Badania, diagnoza i analiza rozmiarów niedostosowania społecznego uczniów.	1. Opracowanie i przeprowadzenie badań ankietowych wśród uczniów, rodziców i nauczycieli.	Kwestionariusz ankiety
X.	Współpraca z instytucjami i stowarzyszeniami.	1. Współpraca z PPP w Sosnowcu. 2. Współpraca z IV Komisariatem Policji w Sosnowcu. 3. Współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sosnowcu i Punktem Konsultacyjnym dla osób uzależnionych i współuzależnionych. 4. Współpraca ze Świetlicą Środowiskową „Zapiecek”. 5. Współpraca z Sądem Rodzinnym w Sosnowcu 6. Współpraca z MOPS w Sosnowcu 7. Współpraca z Klubem Sportowym AKS Niwka.	

IX. EWALUACJA

W ustaleniu czy realizowany program przynosi oczekiwane efekty, niezbędna jest jego ewaluacja. Należy więc kontrolować zarówno przebieg procesu, jak i osiągnięte wyniki. W tym celu na początku roku szkolnego i w trakcie jego trwania należy przeprowadzić wśród uczniów, rodziców i nauczycieli ankiety.

Proces powinien być kontrolowany przez bieżące monitorowanie, a uzyskane informacje wykorzystywane do modyfikacji samego programu (jeżeli wystąpi taka potrzeba). Ewaluację wyników należy przeprowadzić pod koniec każdego roku szkolnego i opracować wnioski do pracy na następny rok szkolny.

Narzędzia ewaluacji:

- Sprawozdania wychowawców z realizacji Programów Wychowawczo-Profilaktycznych klas;
- Ankieta skierowana do uczniów, dotycząca ich postaw i zainteresowań;
- Ankieta skierowana do rodziców, dotycząca osiągnięć dydaktyczno- wychowawczych dziecka, ze wskazaniem kierunku działań do dalszej pracy oraz kwestionariusz ankiety pozwalający stworzyć sylwetkę absolwenta naszej szkoły;
- Ankieta skierowana do nauczycieli, której celem będzie uzyskanie informacji na temat realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego i ewentualnej jego modyfikacji;
- Analiza trudności wychowawczych, problemów szkolno-środowiskowych i profilaktycznych przeprowadzona przez Pedagogę szkolnego, na podstawie danych zebranych od nauczycieli, wychowawców klas, rodziców i uczniów.
- Analiza dokumentów;
- Obserwacje;

X. USTALENIA KOŃCOWE

Za realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły odpowiedzialni są wszyscy pracownicy Szkoły.

Dyrektor Szkoły czuwa nad prawidłowością jego realizacji.

Za realizację poszczególnych zakresów odpowiedzialni są nauczyciele zadeklarowani, bądź zaproponowani przez Dyrektora Szkoły.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 21 w Sosnowcu na rok 2019-2020 jest otwarty, może być modyfikowany w trakcie realizacji.

Program ten podlega monitorowaniu i ewaluacji.

W każdym roku szkolnym we wrześniu zostanie opracowany dokument pt. Założenia do Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły wraz z harmonogramem działań zaplanowanych na dany rok szkolny w formie odrębnego załącznika i dołączony do Programu.